

EGYSZERŰSÍTETT ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ

***KELETI FŐCSATORNA ÉS ÖVCSATORNÁINAK I. BÖGE (4+678 – 44+565)
MEDERSZELVÉNY REKONSTRUKCIÓS MUNKÁI C. PROJEKT (KEHOP
PLUSZ-1.2.21 TERVEZÉSI ÉS HATÓSÁGI ELJÁRÁSSAL ÖSSZEFÜGGŐ
FELADATAI***

a

VIZITERV ENVIRON NONPROFIT KFT.

megrendelésére
készítette:

A

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM KÖZGYŰJTEMÉNYI KÖZPONT

Magyar Nemzeti Múzeum
Közgyűjteményi Központ

NEMZETI
RÉGÉSZETI
INTÉZET

1. AZ ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ TÁRGYA, ELKÉSZÍTÉSÉNEK CÉLJA, KÉSZÍTŐI

1.1. Az előzetes régészeti dokumentáció (ERD) tárgya: Keleti főcsatorna és övcsatornáinak I. böge (4+678 – 44+565) mederszelvény rekonstrukciós munkái c. projekt (KEHOP Plusz-1.2.21 tervezési és hatósági eljárással összefüggő feladatai)

1.2. A tervezett változtatás helyszíne: A tervezett változtatás helyszíne Hajdúböszörmény, Balmazújváros és Hortobágy települések külterületét érinti a K-IV.-főcsatorna 13+000 és 19+883 szelvényei között, a K-IV. 3-csatorna 0+000 és 4+ 360 szelvényei, valamint a Döglő-éri-csatorna 0+000 és 6+750 szelvényei között.

1.3. Az ERD megrendelője: VIZITERV Environ Nonprofit Kft. (székhelye: 4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.)

1.4. Az ERD megrendelésének célja: Vízügyi engedélyezési eljárás

1.5. Készítette: Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ

1.6. Az ERD elkészítése során a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (továbbiakban: Kötv.) és a Kormány, a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Kormányrendeletének (továbbiakban: Korm. R.) előírásait alkalmaztuk.

1.7. A Korm. R. 38. § (1) bekezdése alapján az ERD próbafeltárás elvégzése nélkül, egyszerűsített ERD-ként készült.

2. RÉGÉSZETI ÉRTÉKVIZSGÁLAT, LELŐHELY-DIAGNOSZTIKAI VIZSGÁLATOK

2.1. Adattári, szakirodalmi, térképészeti adatgyűjtés

A tervezett beruházás helyszíne a Hortobágy kistájon, Hajdú-Bihar vármegyében található Hajdúböszörmény, Balmazújváros és Hortobágy települések külterületét érinti a K-IV.-főcsatorna 13+000 és 19+883 szelvényei között, a K-IV. 3-csatorna 0+000 és 4+ 360 szelvényei, valamint a Döglő-éri-csatorna 0+000 és 6+750 szelvényei között.

A Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Jász-Nagykun-Szolnok megyében elhelyezkedő kistáj területe 1704 km². A Hortobágy egy 87 és 110 m közötti tengerszint fölötti magasságú, jellemzően ártéri szintű, tökéletes síkság, amely rendkívül kis relatív relieffel rendelkezik. Felszíne enyhén D-i irányba és a középvonala felé lejt. Átlagos magassága 88–92 m, e fölé csak egyes Tisza menti buckavonulatok és kunhalmok emelkednek. Felszíni formái közül a szinte mindenütt megfigyelhetőek az elhagyott Tisza-medrek, morotvák és a hozzájuk kapcsolódó folyóhátak (pl. a Kadarcs mentén), az az ÉNy-i részen övzátonyait, illetve erősen letarolt futóhomokformák is megfigyelhetők.¹

¹ DÖVÉNYI ZOLTÁN (szerk.): *Magyarország földrajzi kistájainak katasztere* (I. kötet). Budapest 2010, 182–183.

A folyószabályozások előtt készült kéziratok térképeken, így az I., II. és III. katonai felmérés térképlapjain megfigyelhető, hogy a K-IV.-főcsatorna 13+000 és 19+883 szelvényei közötti és a K-IV. 3-csatorna 0+000 és 4+ 360 szelvényei közötti szakaszok a Hortobágy-folyó árterületein húzódnak, míg a Döglő-éri-csatorna 0+000 és 6+750 szelvényei közötti szakasz az ún. Horgas-, vagy Döglő-ér egykori medrében húzódik. A Döglő-ér mente egykor különösen alkalmas lehetett az emberi megtelepedésre, az érintett nyomvonalszakasz mentén több nyilvántartott régészeti lelőhely is található, melyek mindegyikén kerültek elő Árpád-kori és középkori leletek, ami feltehetően a középkori *Hetven/Hetvenegyháza* falu emlékműveként azonosítható a II. katonai felmérésen is látható helynevek (*Hetven ér*) alapján. A települést erre a területre lokalizálta id. Varga Antal balmazújvárosi néptanító is.² *Hetvenegyháza* falu okleveles említései alapján 1411-ben Debrecen tartozéka lehetett, míg 1476-ban a Hunyadiak birtoka volt.³

Szintén a kéziratok térképei (Hajdúböszörmény 1871-es és 1894-es kataszteri térképei, II. katonai felmérés) alapján azonosíthatóvá vált a **Hetven-laponyag (Új lelőhely)** a Döglő-ér, a Brassó-ér és a Kadarcs által bezárt területen a beruházás nyomvonalának közelségében.

A közhiteles lelőhely-nyilvántartás, a múzeumi adattári, szakirodalmi, térképészeti kutatások során, a tervezett beruházás által érintett területen és 250 méter széles övezetében 8 ismert (nyilvántartott) régészeti lelőhelyhez kapcsolódó adatot gyűjtöttünk.

Adatgyűjtés során a fejlesztési területen és pufferzónájában azonosított régészeti lelőhelyek:

Név:	Nyilvántartási szám:	Információ forrása:	Lelőhely jellege:	Lelőhely kora:	Pozíciója:
Hajdúböszörmény-Gargya-tanya 1.	34231	adatgyűjtés, adattári adat	telepnyom (felszíni)	Árpád-kor, ismeretlen kor	pufferzónában
Hajdúböszörmény-Gargya-tanya 2.	34232	adatgyűjtés, adattári adat, terepbejárás, helyszíni szemle	telepnyom (felszíni)	újkőkorszak, római császárkor (szarmata), Árpád-kor, középkor	pufferzónában
			raktárlelet	őskor	
Hajdúböszörmény-Gargya-tanya 3.	34233	adatgyűjtés, adattári adat, terepbejárás, helyszíni szemle	telepnyom (felszíni)	újkőkorszak, Árpád-kor	pufferzónában
Hajdúböszörmény-Hetven-laponyag kelet	84233	helyszíni szemle	telepnyom (felszíni)	Árpád-kor, középkor	pufferzónában
Hajdúböszörmény-Sóvágy-dűlő	90843	adatgyűjtés, terepbejárás	telepnyom (felszíni), temető	rézkor	pufferzónában
Hajdúböszörmény-Strázsa-halom - Kovács tanya	84241	helyszíni szemle	telepnyom (felszíni)	római császárkor (szarmata), Árpád-kor, középkor	pufferzónában
Hajdúböszörmény-Strázsa-halom - Molnár tanya	84243	helyszíni szemle	telepnyom (felszíni)	római császárkor (szarmata), Árpád-kor, középkor	pufferzónában

² ID. VARGA ANTAL: *Adatok a Balmazújváros határában állott falvak történetéhez*. Balmazújváros 1942.

³ CSÁNKI DEZSŐ: *Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában*. 1. kötet, Budapest 1890.
<https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Csanki-csanki-dezso-magyarorszag-tortenelmi-foldrajza-a-hunyadiak-koraban-1/i-kotet-3/biharmegye-2586/helysegei-25BB/?list=eyJmaWx0ZXJzJjogeyJNVSI6IFsTKZPX0tPTlIfQ3NhbmtXZXiXX0sICJxdWVyeSI6ICJIZXR2ZW4ifQ> (Utolsó megtekintés: 2025. 08. 11.)

Hajdúböszörmény- Makacs-laponyag nyugat - Oláh-tanya I.	84235	helyszíni szemle	telepnyom (felszíni)	Árpád-kor, középkor	puffer- zónában

Az azonosított, illetve vizsgált régészeti lelőhelyek ismert kiterjedését a(z) 1.1.–1.6. sz. térképmellékleten ábrázoltuk, a térinformatikai állományok a digitális melléklet „Terinformatika” mappájában érhetők el.

2.2. Régészeti terepbejárás

A kotrással érintett nyomvonal terepbejárását 2025. augusztus 6-án végeztük el. A nyomvonal jelentős részén tartós fedettség (legelőként és kaszálóként hasznosított területek) és időszakos fedettség (öntözött, kukoricával és napraforgóval borított területek) miatt nem lehetett a felszíni vizsgálatokat elvégezni. Csak kisebb szakaszokon tudtunk jó látási viszonyok (frissen kaszált lucerna), illetve korlátozott megfigyelési viszonyok (magas kukorica- és napraforgó, lucerna, parlag, vakondtúrásokban gazdag kaszáló) mellett kutatni.

A nyomvonal pufferzónájában található **34231 Hajdúböszörmény-Gargya-tanya 1.**, **34232 Hajdúböszörmény-Gargya-tanya 2.** és **34233 Hajdúböszörmény-Gargya-tanya 3.** azonosítószámon nyilvántartott lelőhelyek területén a magas, gazos kukoricával való fedettség miatt nem lehetett elvégezni.

A vizsgálható, nyilvántartott régészeti lelőhelyek közül a **90843 Hajdúböszörmény-Sóvágó-dűlő** lelőhely, vakondtúrásokban és gazdag kaszálóval fedett É-i részét érintettük, ahol felszíni leletanyagot nem találtunk, így nem tudtuk hitelesíteni a lelőhely kiterjedését.

A **84233 Hajdúböszörmény-Hetven-laponyag kelet** lelőhely ismert területétől kissé Ny-ra, kukoricával borított, korlátozottan kutatható területen gyűjtött kevés őskori és Árpád-kori leletanyag (kerámiatöredékek) a lelőhely bővítését indokolják.

A **84235 Hajdúböszörmény-Makacs-laponyag nyugat - Oláh-tanya I.** pufferzónába eső ismert területének keskeny, lucernával borított, jól kutatható Ny-i sávjában kevés őskori és szarmata lelet mellett kiemelkedő mennyiségű Árpád-kori és késő középkori leletet és egy fenőkövet is gyűjtöttünk. A lelőhely kiterjedését helybenhagytuk! Nem kizárt, hogy a lelőhely a középkori *Hetven* faluval lehet azonos.

A terepbejárás során 3 eddig ismeretlen régészeti lelőhelyet azonosítottunk.

A KV-3.-víztározó és a Pródi-halastavak (D-ről a K-IV.-csatorna határolja) közötti területen, a Döglő-ér mentén, a víztározótól és a Brassó-értől É-ra található jól kutatható, frissen kaszált lucernásban nagymennyiségű újkőkori kerámiatöredéket, egy csiszolt kőbaltát és számos obszidián pattintékot gyűjtöttünk. Az **új lelőhely a Hajdúböszörmény-Döglő-ér 1.** nevet kapta. A bejárt területtől K-re kutathatatlan, gazos napraforgótábla húzódott, a kiemelkedően intenzív lelőhely minden bizonnyal itt is folytatódik!

Az egykori Döglő-ér meandereinek Ny-i oldalán csak egy néhány kisebb, gazos kukoricával és napraforgóval borított tábla feküdt, melynek csak az É-i részét tudtuk kutatni, korlátozott látási viszonyok mellett, itt nagymennyiségű őskori, főként bronzkori és talán neolitikus leleteket gyűjtöttünk. Az új lelőhely a **Hajdúböszörmény-Döglő-ér 2.** nevet kapta.

Az adatgyűjtés során azonosított **Hajdúböszörmény-Hetven-laponyag (Új lelőhely)** területét szintén kutathatatlan kukorica fedte, de a kurgánokra jellemző terepalakulat így is megfigyelhető volt, így hitelesíteni tudtuk a műholdfelvételekből és történeti térképekről származó adatokat.

A vizsgálható területet és az azonosított, illetve vizsgált régészeti lelőhelyek ismert kiterjedését a 2. sz. térképmellékleten ábrázoltuk.

2.3. Az értékvizsgálat eredményének összefoglalása

Az adattári, szakirodalmi, térképészeti adatgyűjtés során azonosítottuk, hogy az érintett nyomvonalszakaszok közül a K-IV.-főcsatorna 13+000 és 19+883 szelvényei közötti, a K-IV. 3-csatorna 0+000 és 4+360 szelvényei közötti szakasz jelentős részben a Hortobágy-folyó egykori árterületein halad, míg Döglő-éri-csatorna 0+000 és 6+750 szelvényei közötti nyomvonalszakasz az egykori Döglő-ér medrében halad, ami a legtöbb régészeti korszakban fontos telepítőtényezőként hatott. A területen települt a középkori *Hetven* falu is. Az adatgyűjtés alapján szerzett információkat a terepbejárás adatai is megerősítették. A Döglő-ér mentén 3 új régészeti lelőhelyet azonosítottunk.

A régészeti értékvizsgálat során azonosított régészeti lelőhelyek:

Név:	Nyilvántartási szám:	Adatszerzés módja:	Pozíciója:
<i>Hajdúböszörmény-Gargya-tanya 1.</i>	34231	adatgyűjtés	pufferzónában
<i>Hajdúböszörmény-Gargya-tanya 2.</i>	34232	adatgyűjtés	pufferzónában
<i>Hajdúböszörmény-Gargya-tanya 3.</i>	34233	adatgyűjtés	pufferzónában
<i>Hajdúböszörmény-Hetven-laponyag kelet</i>	84233	adatgyűjtés	pufferzónában
<i>Hajdúböszörmény-Sóvágó-dűlő</i>	90843	adatgyűjtés, terepbejárás	pufferzónában
<i>Hajdúböszörmény-Strázsa-halom - Kovács tanya</i>	84241	adatgyűjtés	pufferzónában
<i>Hajdúböszörmény-Strázsa-halom - Molnár tanya</i>	84243	adatgyűjtés	pufferzónában
<i>Hajdúböszörmény-Makacs-laponyag nyugat - Oláh-tanya I.</i>	84235	adatgyűjtés	pufferzónában
<i>Hajdúböszörmény-Döglő-ér 1.</i>	Új lelőhely	terepbejárás	pufferzónában
<i>Hajdúböszörmény-Döglő-ér 2.</i>	Új lelőhely	terepbejárás	pufferzónában
<i>Hajdúböszörmény-Hetven-laponyag</i>	Új lelőhely	adatgyűjtés, terepbejárás	pufferzónában

Az azonosított, illetve vizsgált régészeti lelőhelyek ismert kiterjedését a 2. sz. térképmellékleten ábrázoltuk, a térinformatikai állományok a digitális melléklet „Térinformatika” mappájában érhetők el.

3. FELTÁRÁSI PROJEKTTERV

3.1. A változtatási szándékok ismertetése

Keleti-főcsatorna (továbbiakban: KFCS) I. bőge (4+677-44+565) és környezetének vízgazdálkodási-és ökológiai fejlesztési munkái projektem keretében a KFCS meder, övcsatornák és műtárgyak felújításán kívül igény merült fel a KFCS hatásterületén lévő területek vízháztartásának, vízpótlásának a fejlesztésére is a Tisza és a KFCS vízkészletére alapozva Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságának igényei alapján.

A fejlesztési munkálattokban 9 helyen terveznek ökológiai vízpótlást megvalósítani a Keleti-főcsatorna vízkészletére támaszkodva. Az ökológiai vízpótlások nagy része meglévő *ex lege* szikes tavakhoz és más meglévő mélyedések kapcsolódik. A tervezett létesítmények Hajdúböszörmény, Hortobágy és Balmazújváros külterületén találhatóak.

Földmunkát a meglévő mélyedésekben nem terveznek. Csak a víz odavezetésében résztvevő meglévő felszíni csatornák rekonstrukciós kotrásához terveznek földmunkát, melynek elemei a következők:

a Döglőéri-csatorna teljes 6,8 km hosszában.

a K-IV-3 öntözőcsatorna teljes 5,2 km hosszában

a K-IV-főcsatorna 13+000-19+883 szelvény között 6,9 km hosszban

A csatornameder kotrása egy, vagy kétoldalról történik a meglévő depóniára való földkitermeléssel és elteretgetéssel, melynek maximális szélessége ~20 m.

További földmunkára van szükség a tervezett műtárgyak létesítésénél, mely a műtárgy (áteresz, zsilip) helyén történik lokálisan az érintett csatornák nyomvonalában, így annak külön területigénye nincs.

3.2. Örökségvédelmi hatáselemzés, örökségvédelmi hatáscsökkentő javaslatok

A régészeti értékvizsgálatot – a tartós fedettség (gyepterületek: legelők és kaszálók) miatt – nem tudtuk a teljes földmunkával érintett területen elvégezni, ezért a Feltérési projekttervben javasolt megoldások csak a beruházás reprezentatív módon vizsgálható nyomvonalszakaszaira érvényesek. A vizsgálható nyomvonalszakaszokat az 2. sz. térképmellékleten ábrázoltuk.

A megrendelő által átadott műszaki adatok és a régészeti értékvizsgálat eredményei alapján megállapítható, hogy a tervezett beruházás földmunkái 1 régészeti lelőhelyet érintenek. A Kötv. 22. § (1) bekezdés értelmében, ***a lelőhely földmunkával érintett részén megelőző régészeti feltárást kell végezni.***

A hatáselemzés eredményeként megállapítható, hogy a tervezett földmunkák csekély mértékben érintik a **34232** számon nyilvántartott **Hajdúböszörmény-Gargya-tanya 2.**

régészeti lelőhelyet, amely egy újkőkori, szarmata, Árpád-kori és késő középkori felszíni telepnyom.

A műszaki leírás és tervdokumentáció alapján megállapítható, hogy a földmunkák csekély mértékben érintik az azonosított régészeti lelőhelyet. Ezért a Kötv. 22. § (3) bekezdés aa) pontjának figyelembevételével **a megelőző feltárás javasolt módszere: régészeti megfigyelés.**

A gépi és kézi földmunkát a régész irányítása mellett kell végezni (Korm. R. 36. § (2) bekezdés), olyan munkagéppel (gumikerekes forgókotró, iszapoló vagy rézsűző kanállal), amely alkalmas a régészeti jelenségek jelentkezési szintjén a régészeti tükörfelület kialakítására. Amennyiben a földmunkák elérik a régészeti jelenségek jelentkezési szintjét, a megfelelő régészeti tükörfelület kialakításának érdekében kézi földmunkavégzésre is szükség lehet (vö.: Kötv. 7. § 31. pont).

Amennyiben a régészeti megfigyelés mellett végzett földmunkák során régészeti lelőhely kerül elő, a jelenségeket a megfigyelés keretében ki kell bontani és megfelelően dokumentálni kell (Korm. R. 35. § (1) bekezdés).

A Korm. R. 45. § szerint, ha a nagyberuházás régészeti megfigyelése során előkerült régészeti lelőhely vagy lelet a kivitelezés hátráltatása nélkül régészeti bontómunka keretében nem tárható fel, a régészeti megfigyelést végző intézmény haladéktalanul értesíti a hatóságot. A hatóság a szükséges intézkedésekről a bejelentés kézhezvételétől számított öt napon belül dönt.

A Kötv. 23/E. § (5) bekezdése szerint: nagyberuházás megvalósítása esetén **a kivitelezés földmunkái régészeti megfigyelés mellett végezhetőek, ennek megfelelően az egyéb feltárási módszerekkel fel nem tárt területen régészeti megfigyelést kell biztosítani** (Korm. R. 43. § (3) bekezdés). Amennyiben a régészeti megfigyelés mellett végzett földmunkák során régészeti lelőhely, jelenség kerül elő, a fentebb leírtaknak megfelelően kell eljárni, a Kötv. 23/E. (7) bekezdés, a Korm. R. 35. § (1) bekezdés, illetve a Korm. R. 45. § előírásai szerint.

A régészeti megfigyelést a kivitelezés földmunkáinak teljes időtartamára kell biztosítani.

A Korm. R. 46. § (1-3) bekezdései alapján, ha a megelőző feltárás vagy a régészeti megfigyelés során eredeti összefüggéseiben megmaradt régészeti emlék kerül elő, a feltárást végző intézmény három napon belül köteles bejelenteni a hatóságnak, valamint megelőző feltárás esetén értesíteni a beruházót. A bejelentett régészeti emlék elkerüléséről vagy helyszíni megtartásáról és kezeléséről, valamint a szükséges állagmegőrző intézkedésekről a hatóság húsz napon belül dönt. Ha a régészeti emlék megelőző feltárás során került elő, és a hatóság határozata alapján azt a helyszínen kell megőrizni, a beruházás során a műszaki

tervezésnek és a kivitelezésnek tekintettel kell lennie az emlék megőrzésére. Ebben az esetben a feltárást végző intézmény köteles a feltárás terepi munkáinak befejezését követő tizenöt napon belül a régészeti emlékről adatot szolgáltatni a beruházónak. Az adatszolgáltatás részeként rajzi dokumentáción egyértelműen fel kell tüntetni a bontható és a helyszínen – eredeti helyükön – megőrzendő régészeti emlékeket.

A földmunkák által érintett területen azonosított régészeti lelőhelyek mellett a földmunkával érintett terület 50 méteres közelségében 4 nyilvántartott és 2 újonnan azonosított, régészeti lelőhely ismert. Mivel ezek lehatárolása – a lelőhely-diagnosztikai módszerek korlátozott alkalmazhatósága miatt – bizonytalan, a lelőhelyek ismert kiterjedésének közelében nagy eséllyel számíthatunk a lelőhelyekhez tartozó jelenségek előkerülésére a földmunkák során. Ezek bontására és dokumentálására a feladatellátónak és a megrendelőnek egyaránt fel kell készülni.

A földmunkák által potenciálisan veszélyeztetett régészeti lelőhelyek:

Nyilvántartási azonosító	Név:	Pozíció:
<i>Hajdúböszörmény-Gargya-tanya 3.</i>	<i>34233</i>	<i>kb. 20 m Ny-ra</i>
<i>Hajdúböszörmény-Hetven-laponyag kelet</i>	<i>84233</i>	<i>kb. 45 m DK-re</i>
<i>Hajdúböszörmény-Sóvágó-dűlő</i>	<i>90843</i>	<i>kb. 10 m D-re</i>
<i>Hajdúböszörmény-Strázsa-halom - Molnár tanya</i>	<i>84243</i>	<i>kb. 30 m K-re</i>
<i>Hajdúböszörmény-Döglő-ér 1.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>kb. 25 m D-re</i>
<i>Hajdúböszörmény-Döglő-ér 2.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>kb. 20 m Ny-ra</i>

3.3. A javasolt örökségvédelmi intézkedések költségkalkulációja

3.3.1. Megelőző feltárás tervezett költsége

A megelőző feltárás költségkalkulációja a tervezett földmunkák és a feltárandó régészeti lelőhelyek paraméterei (elsősorban az érintett terület nagysága) valamint a Korm. R. 8. számú mellékletében meghatározott maximált hatósági egységarak alapján készült.

Lelőhely azonosítószáma vagy neve	Megelőző feltárás módszere	Maximált hatósági egységar* (nettó)	Feltárandó terület	Kalkulált nettó keretösszeg
34232 Hajdúböszörmény - Gargya-tanya 2.	régészeti megfigyelés	8 000 Ft/óra, de min. 36.000 Ft/nap	-	földmunkák időigényének függvényében
	régészeti megfigyelés keretében végzett bontómunka	3 150 Ft/m ²	az előkerülő jelenségek függvényében	a tervezés jelenlegi fázisában nem kalkulálható

Lelőhely azonosítószáma vagy neve	Megelőző feltárás módszere	Maximált hatósági egységár* (nettó)	Feltárandó terület	Kalkulált nettó keretösszeg
Összesen:			<i>Az előkerülő jelenségek függvényében !</i>	<i>A tervezés jelenlegi fázisában nem kalkulálható!</i>

* Korm. R. 8. mellékletében meghatározott hatósági egységárak szerint.

A megelőző feltárás költségei magukba foglalják a régészeti feltárás terepi munkavégzésén túl – beleértve a feltárás munkafeltételei (dúcolás, melegedő és öltözőhelyiség, wc) biztosítását is – a jogszabályban meghatározott tartalmú dokumentálás és az elsődleges leletfeldolgozás költségeit (Kötv. 22. § (9) bekezdés), azonban nem tartalmazzák a régészeti földmunka (vö.: Kötv. 7. § 31. pont) költségeit. A régészeti feltáráshoz kapcsolódó régészeti földmunka megvalósításáról a beruházó köteles gondoskodni. Ha a beruházó nem tudja biztosítani a földmunkát, akkor a feltárást végző intézmény – a közbeszerzésekről szóló törvény szerint – gondoskodik a régészeti feladatellátáshoz kapcsolódó földmunka elvégzéséről a beruházó költségén (Kötv. 23. § (2) bekezdés). A régészeti földmunkát a feltárás vezetőjének irányításával, régészeti megfigyelés mellett kell végezni, melynek költsége a területen elvégzett megelőző feltárás költségének része (Korm. R. 36. § (2) bekezdés), így erre a tevékenységre külön költség nem számolható el.

A megelőző feltárás pénzügyi elszámolása utólagosan történik, a valós teljesítés (feltárt terület mérete, rétegszámok) alapján (vö.: Kötv. 23/F. § (10) bekezdés). A feltárási projekttervben meghatározott egységáron a 10 méter sugarú poligonon határolt régészetileg pozitív területek számolhatók el. A negatív területek feltárásaért külön költség nem számolható el.

A Kötv. 23/F. § (11) bekezdése szerint a feltáráshoz jogosult intézmény a teljes felületű feltárás és az elfedés régészeti előkészítésének összköltségei 10 százalékának erejéig tartalékot képezhet az esetleges régészeti többletköltségekre. A tartalék a beruházó és a feltárást végző intézmény közötti megállapodás alapján használható fel.

3.4. A régészeti feladatellátásra kijelölt intézmény megjelölése

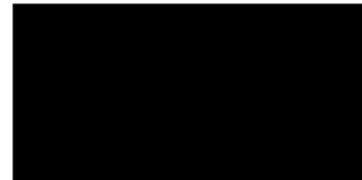
A Kötv. 23/E. § (2) bekezdése alapján, a nagyberuházást megelőző feltárás, illetve nagyberuházáshoz kapcsolódó régészeti megfigyelés esetén a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ a beruházó szerződéskötési szándékáról, annak kézhezvételét követő 5 napon belül értesíti a nagyberuházás megelőző feltárásának elvégzésére jogosult intézményt és koordinálja a szerződéskötést.

A Kötv. 23/E. § (2a) bekezdése alapján a nagyberuházást megelőző feltárást a gyűjtőterületén érintett vármegyei hatókörű városi múzeum, jelen esetben Déri Múzeum (4026 Debrecen, Déri tér 1., deri@derimuzeum.hu) végezheti jogszabályban meghatározottak szerint.

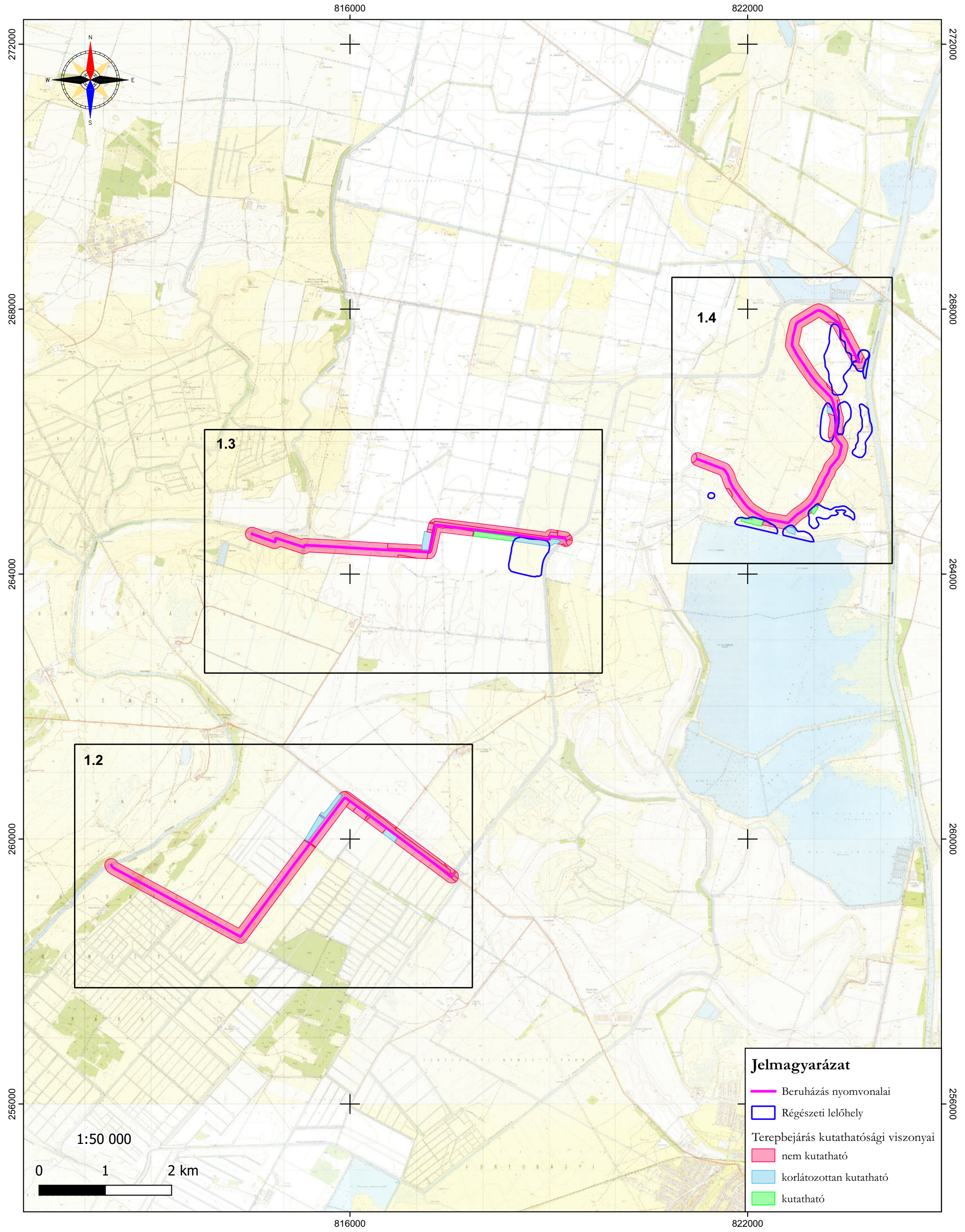
A Kötv. 22. § (11) bekezdés alapján a megelőző feltárásra vonatkozó szerződést a feltárásra jogosult intézménynek és a beruházónak a jogszabályban meghatározott adattartalomnak a beruházó által történő rendelkezésre bocsátásától számított 15 napon belül kell megkötöni.

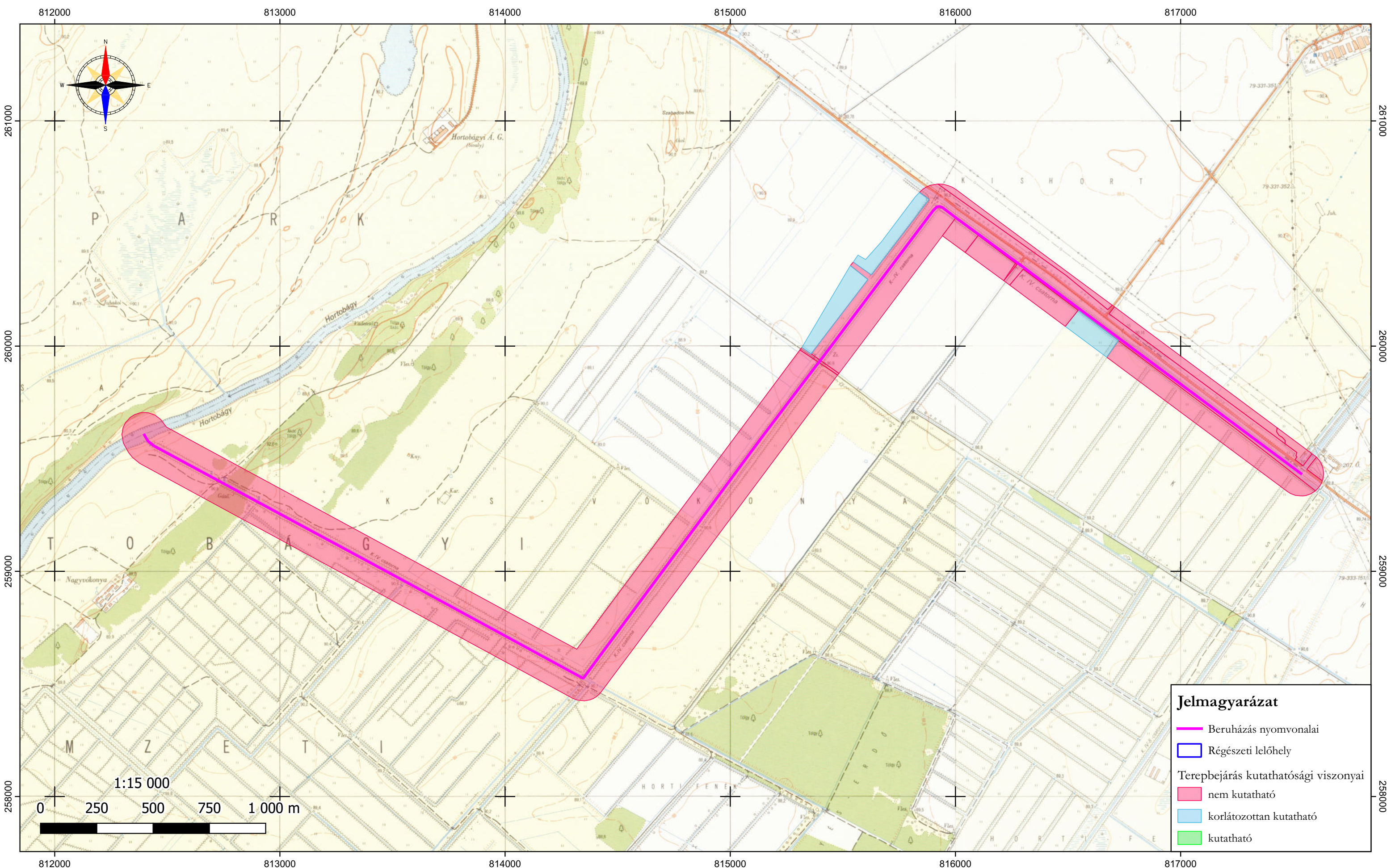
A Kötv. 23/E. § (4) bekezdés alapján, ha a gyűjtőterületén érintett vármegyei hatókörű városi múzeum a megelőző feltárásra vonatkozó szerződést a 22. § (11) bekezdésében meghatározott 15 napos határidőn belül nem köti meg, akkor a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ gondoskodik a régészeti feladatellátás elvégzéséről.

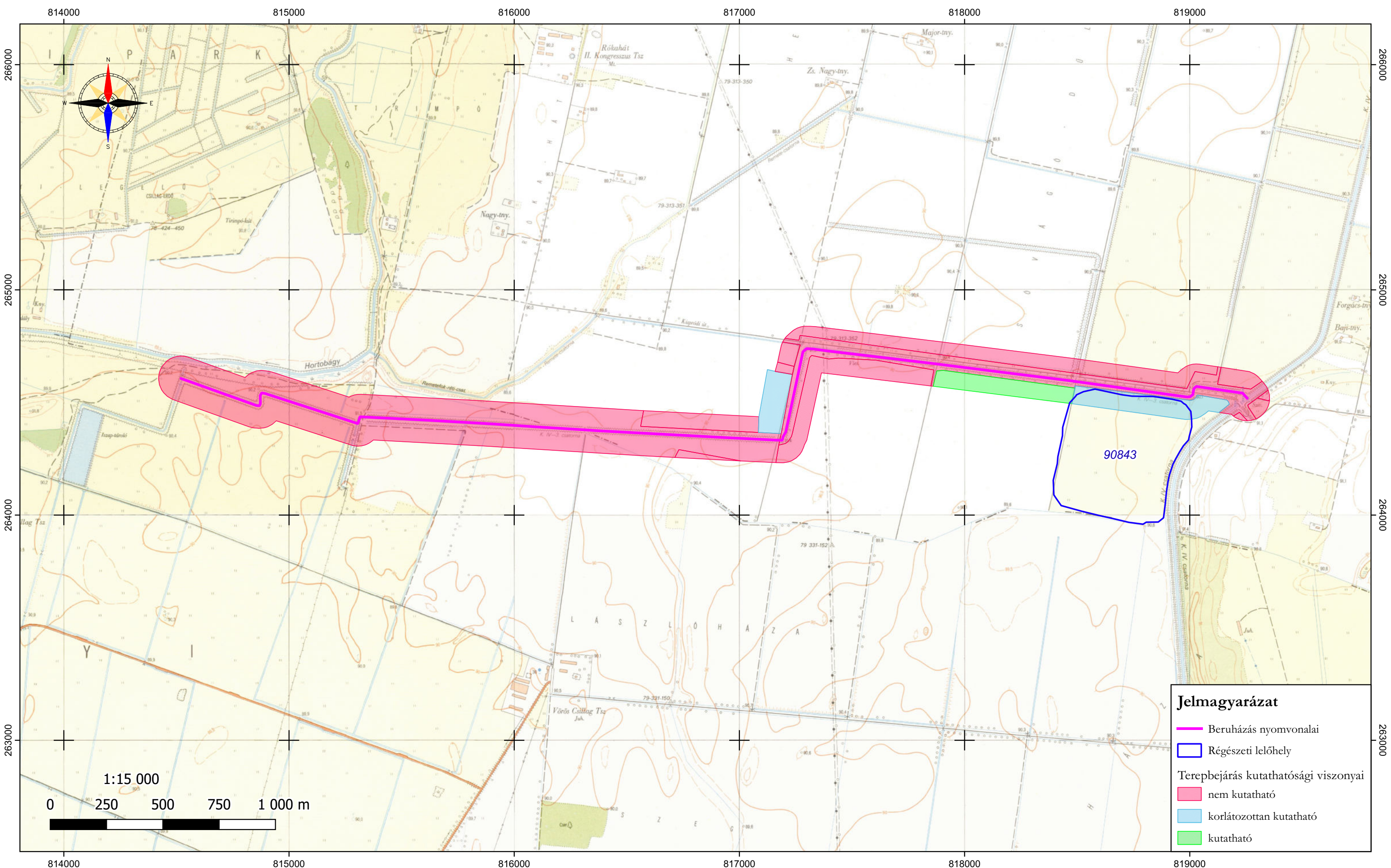
Budapest, 2025. augusztus 14.

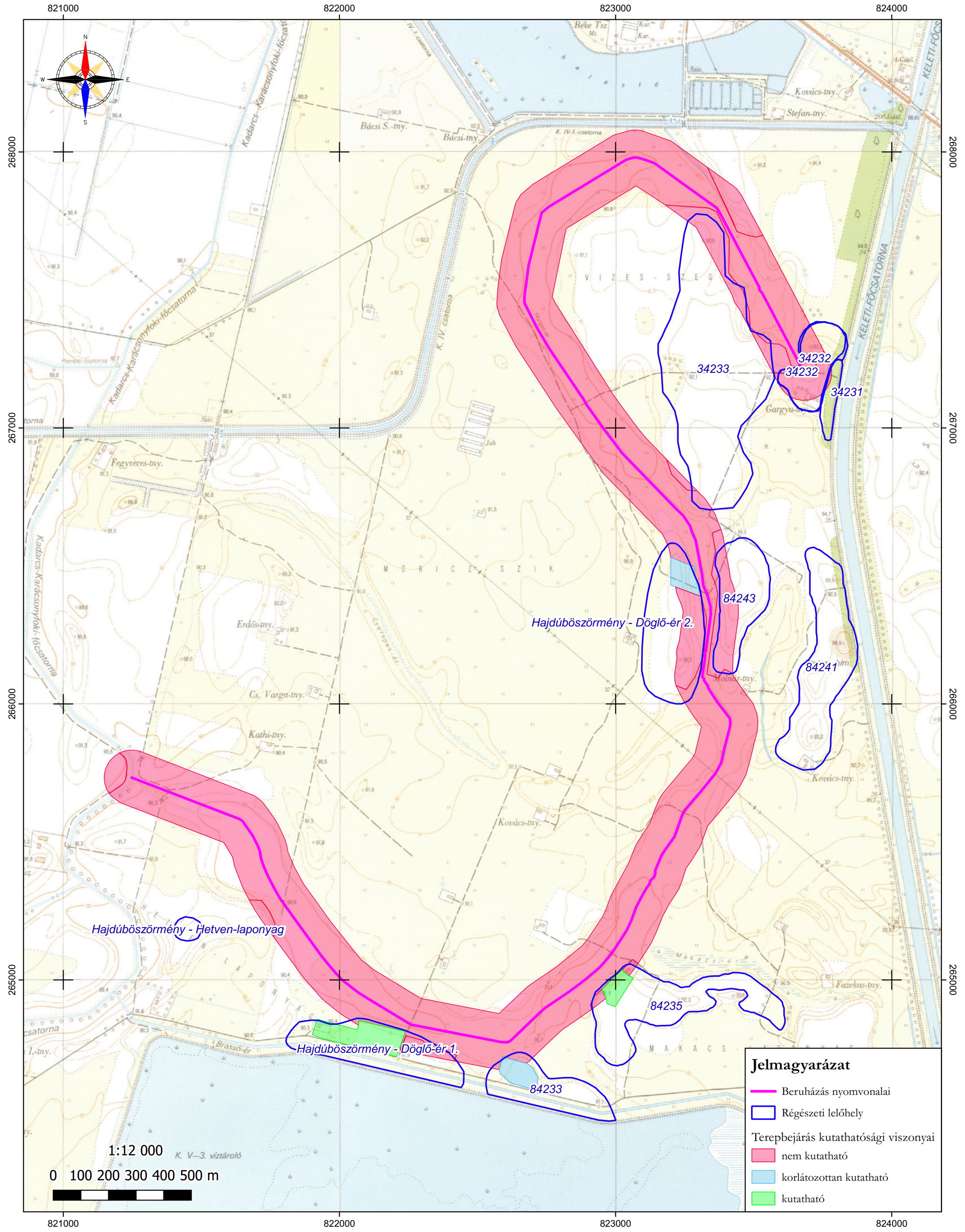

*régész
Magyar Nemzeti Múzeum
Közgyűjteményi Központ*

Jelmagyarázat

Beruházás nyomvonalai

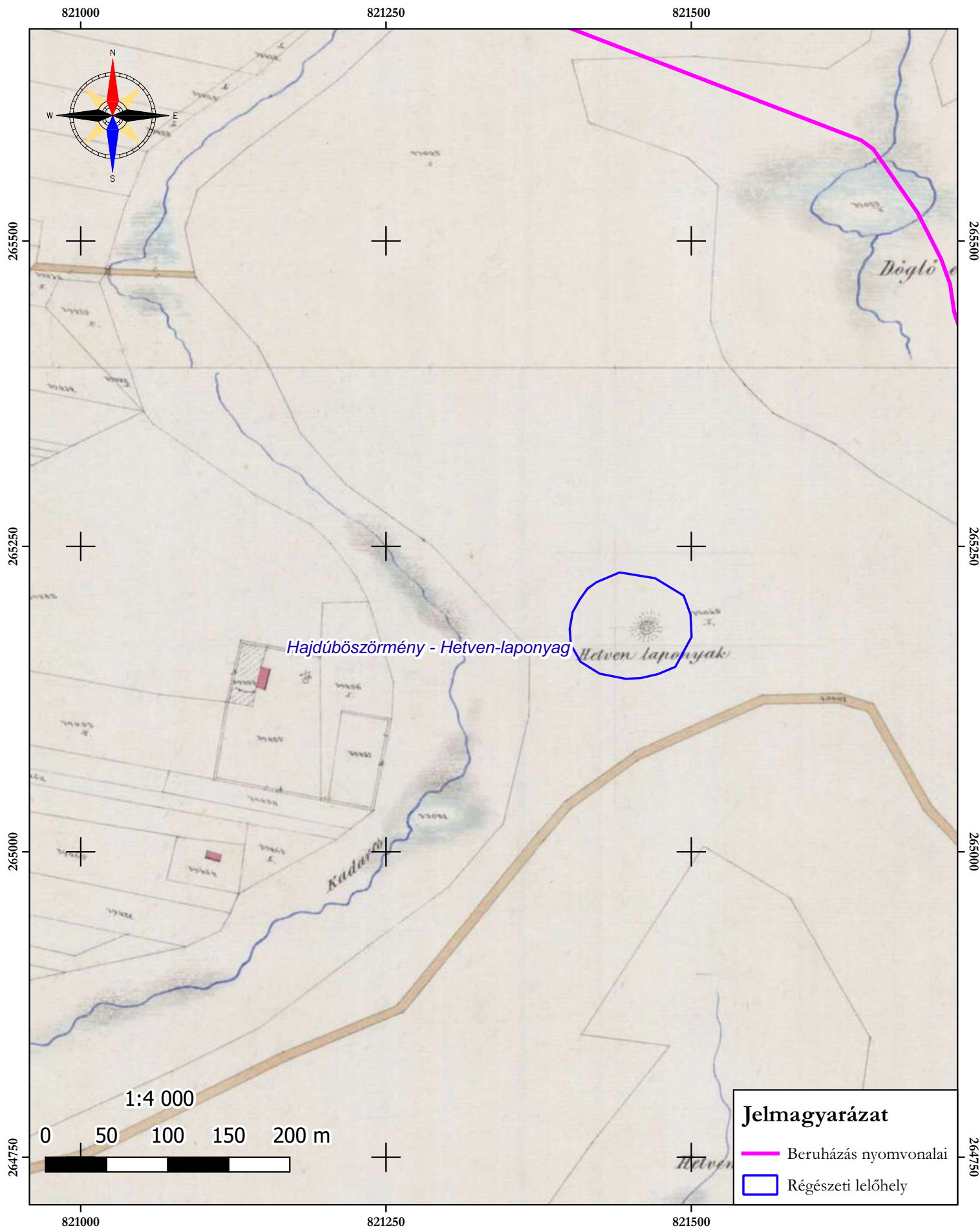
Régészeti lelőhely

Terepbejárás kutathatósági viszonyai

nem kutatható

korlátozottan kutatható

kutatható

Magyar Nemzeti Múzeum
Közcgyűjteményi Központ

NEMZETI
RÉGÉSZETI
INTÉZET

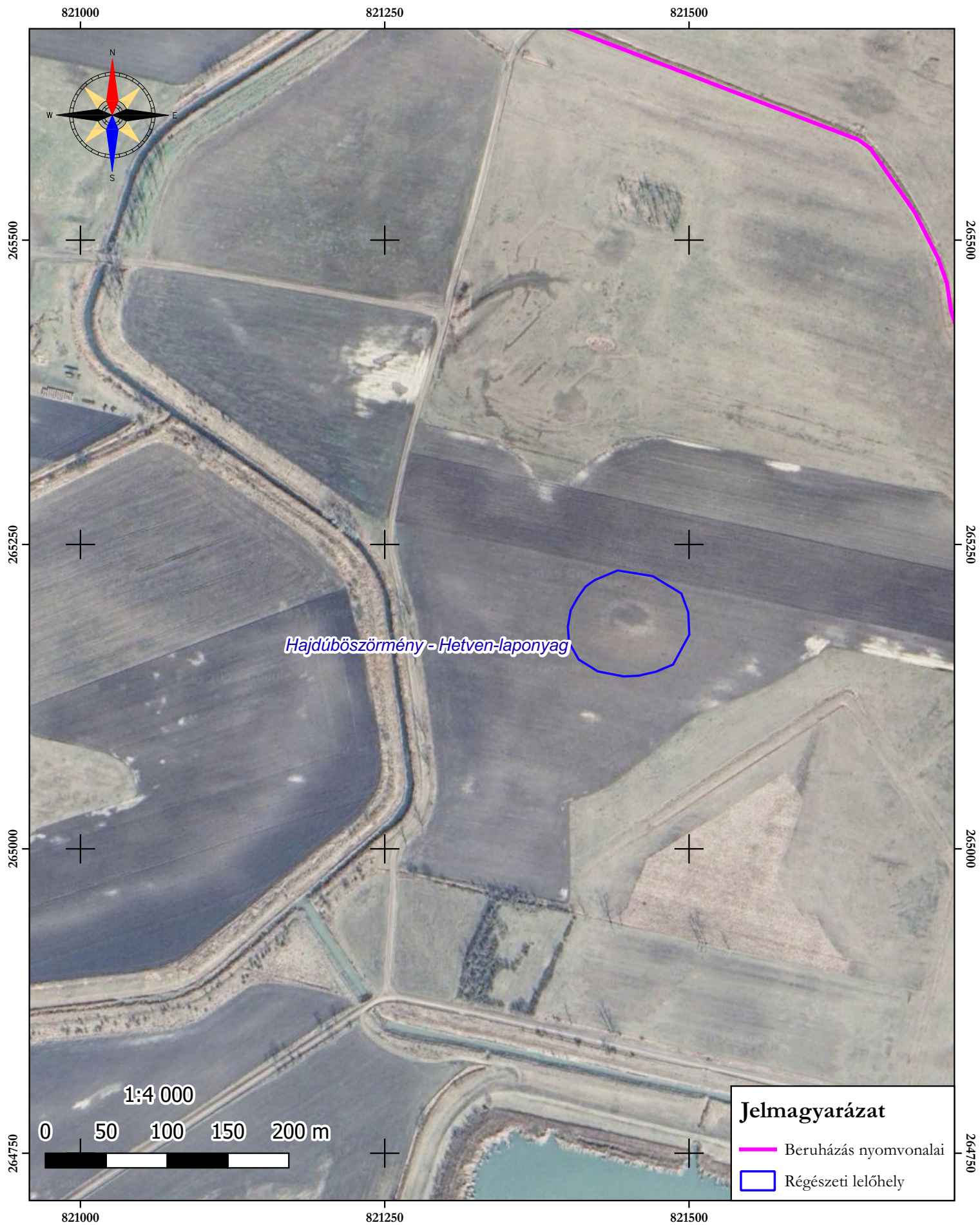
Debrecen, Lóskuti út 3/A szám alatt 2x4 lakásos lakóépület építése 17023/5 hrsz. (408333)

Előzetes régészeti dokumentáció

1.5 térképmelléklet

A régészeti adatgyűjtés eredménye - Történeti kataszter
2025

EOTR-szelvény: 79-313

Magyar Nemzeti Múzeum
Közcgyűjteményi Központ

NEMZETI
RÉGÉSZETI
INTÉZET

Debrecen, Lóskuti út 3/A szám alatt 2x4 lakásos lakóépület építése 17023/5 hrsz. (408333)

Előzetes régészeti dokumentáció

1.6 térképmelléklet

A régészeti adatgyűjtés eredménye - Műholdfelvétel
2025

EOTR-szelvény: 79-313